

Slovensko postupne prichádza o vlastnú výrobu potravín

Domáci potravinársky priemysel sa dostáva do čoraz zložitejšej situácie. Bez rýchlych a adresných opatrení zo strany štátu bude Slovensko ďalej strácať vlastnú výrobnú kapacitu, pracovné miesta aj schopnosť zásobovať trh potravinami vyrobenými na Slovensku. Všetko v období, keď Európska únia čelí globálnym, klimatickým a energetickým hrozbám vrátane najnovšieho zvyšovania cien ropy v dôsledku vojnového konfliktu na Blízkom východe. Upozornila na to Únia potravinárov Slovenska po skončení svojho valného zhromaždenia, ktoré sa uskutočnilo 17. marca 2026.

Jedným z najvýraznejších signálov zhoršujúcej sa situácie v poklese podielu slovenských potravín na domácom trhu je vývoj zahraničného obchodu a agropotravinárskymi komoditami. Pasívne saldo sa v roku 2025 prehĺbilo na rekordných - 2,88 mld. eur, pričom dovoz potravín na Slovensko dosiahol viac ako 8,26 mld. eur. Pre porovnanie v roku 2015 bolo saldo zahraničného obchodu vo výške - 1,1 mld. eur (nárast o 162,5 %). Podľa potravinárov tento trend znižuje pridanú hodnotu vytvorenú na Slovensku z dôvodu vývozu surovín a dovozu spracovaných potravín a zároveň zvyšuje zraniteľnosť trhu voči výkyvom cien a dostupnosti potravín zo zahraničia.

„Ak chceme udržať domácu výrobu potravín a pracovné miesta v regiónoch, potrebujeme zlepšiť podmienky pre slovenských potravinárov. Bez investícií do modernizácie a finalizácie výroby potravín a férovejších vzťahov v dodávateľskom reťazci sa konkurencieschopnosť slovenského potravinárstva výrazne nezlepší. Potraviny vyrábame na európskom trhu, ktorý je stále viac vystavený rôznym globálnym nástrahám. Práve preto je ďalšia pomoc štátu v podobe adresných opatrení kľúčová,“ uviedli delegáti Únie potravinárov Slovenska po skončení valného zhromaždenia.

Potravinári združení v Únii potravinárov Slovenska na valnom zhromaždení podporili kľúčové kroky na dosiahnutie stability potravinárskeho priemyslu na Slovensku:

1. Podpora nákupu a spotreby slovenských potravín prostredníctvom verejných inštitúcií financovaných zo štátneho rozpočtu a rozpočtu samospráv; zavedenie systémovej štátnej marketingovej podpory potravín vyrobených na Slovensku s primeraným a stabilným finančným krytím, s cieľom zvýšiť ich reálny podiel na pulloch obchodu; poskytovanie presných informácií o pôvode potravín pre spotrebiteľov na pulloch obchodu a vo verejnom stravovaní; vzdelávanie spotrebiteľov o význame spotreby slovenských potravín
2. Investičný impulz do potravinárskej výroby zameraný na modernizáciu technológií, automatizáciu, digitalizáciu a zvyšovanie pridanej hodnoty spracovania na Slovensku. Bez reálnych investícií sa nezlepší produktivita ani cenová konkurencieschopnosť a Slovensko bude naďalej zaostávať. Únia potravinárov Slovenska očakáva, že podpora investícií bude nastavená tak, aby bola využiteľná pre všetky fungujúce potravinárske podniky s rýchlejšími vyhodnocovaniami a jednoduchšími pravidlami, ktoré prinesú merateľný efekt v raste výroby a v nahrádzaní dovozu domácou produkciou. Podpora potravinárskeho priemyslu musí byť dôležitou súčasťou pripravovaného Národného a regionálneho partnerského plánu.
3. Presadzovanie predvídateľných, transparentných a férových obchodných podmienok a primeraného rozdelenia zisku a dôsledné uplatňovanie pravidiel, ktoré zabránia neprimeraným praktikám v obchode s potravinami. Férovosť v obchode s potravinami je základný predpoklad toho, aby domáci výrobcovia vedeli plánovať výrobu, udržať zamestnanosť a investovať.

Únia potravinárov Slovenska je pripravená rokovať s vládou SR a príslušnými ministerstvami o konkrétnych riešeniach na podporu potravinárskeho priemyslu. V roku 2026 očakávame posun ku konkrétnym opatreniam, ktoré prinesú viditeľný výsledok: vyšší podiel slovenských potravín v obchodoch, investície, ktoré zvýšia konkurencieschopnosť výroby na Slovensku a férovejšie obchodné podmienky.

Únia potravinárov Slovenska (ÚPS) je združenie fyzických a právnických osôb a samosprávnych organizácií združujúcich fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť v potravinárstve, v technických, obchodných, vedeckých a výskumných službách pre potravinárstvo a sú členmi Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory. Stratégiou ÚPS je zvýšiť konkurencieschopnosť a výkonnosť slovenského potravinárskeho priemyslu. Úlohou ÚPS je vytvárať vhodné legislatívne prostredie a znižovanie administratívnej záťaže pre potravinársky sektor. Cieľom ÚPS je obhajoba a ochrana spoločných záujmov a presadzovanie požiadaviek svojich členov v záujme rozvoja a zvelaďovania potravinárskej výroby na Slovensku.

Členmi Únie potravinárov Slovenska sú:

Slovenský zväz pekárov, cukrárov a cestovinárov

Slovenský mliekarenský zväz

Slovenský konzervárenský zväz

Slovenský cukrovarnícky spolok

Slovenská spoločnosť mlynárov

Únia hydínárov Slovenska

Združenie výrobcov liehu a liehovín na Slovensku

Zväz vinohradníkov a vinárov Slovenska

Segment výroby olejov

Segment výroby a spracovania mäsa

Segment výroby a spracovania rýb